

5.4. Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակը և բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների գործունեությունը 2013 թվականին

5.4.1. Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակը: 2013թ. տարեվերջին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության էլեկտրոնային տեղեկատվական բազայում (հաշմանդամության վարչական ռեգիստրում) ընդգրկված է եղել 193.8 հազ. հաշմանդամ:

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 2013թ. տարեվերջ

	Ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	8 102	2 577
18-ից մինչև 40 տարեկան	27 434	8 585
նրանցից՝ անժամկետ	19 961	5 525
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	100 288	51 394
նրանցից՝ անժամկետ	50 586	23 560
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	58 012	29 286
Ընդամենը	193 836	91 842
նրանցից՝ անժամկետ¹	127 501	57 781

մարդ

Հաշմանդամության դադարեցված կարգավիճակ ունեցողների թվաքանակն ըստ նրանց կարգավիճակի դադարեցման հանգամանքի և ըստ տարիքային խմբերի, 2013թ.²

	Ճանաչվել են աշխատունակ		Մահացել են	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	141	23	32	11
18-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	1 178	649	2 606	1 047
նրանցից՝ անժամկետ	-	-	921	330
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	36	27	3 913	1 635
Ընդամենը	1 355	699	6 551	2 693
նրանցից՝ անժամկետ	36	27	4 927	1 965

մարդ

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ. տարեվերջ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	6 990	3 224	68 622	34 293	73 626	42 655	-	-
Մանկուց հիվանդություն	3 167	1 329	10 708	4 267	8 399	2 294	8 171	2 591
Զինձառայության ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	684	15	5 825	159	3 859	142	-	-
այդ թվում՝								
ՀՀ պաշտպանության ժամանակ	192	8	2 145	59	1 200	43	-	-
զինձառայության ժամանակ	227	3	1 928	44	1 956	96	-	-
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	93	-	997	9	682	2	-	-

մարդ

¹ Անժամկետ կենսաթոշակառուների ընդհանուր թվաքանակը չի համապատասխանում ըստ նրանց տարիքային խմբերի բաշխվածության հանրագումարին, քանի որ «Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր» տողում ներառված հաշմանդամների մի մասի մոտ 2013թ. բժշկասոցիալական փորձաքննության ժամանակ լրացած չի եղել կենսաթոշակային տարիքը և նրանց մոտ հաշմանդամությունը սահմանվել է մեկ տարով, սակայն տարեվերջին նրանց մոտ լրացել է կենսաթոշակային տարիքը, բայց չեն ունեցել անժամկետ հաշմանդամություն:

² Ներառված չեն հաշմանդամության կարգավիճակի կասեցման այն դեպքերը, երբ ժամկետային հաշմանդամություն ունեցող անձը ժամկետը լրանալուց հետո չի ներկայացել վերափորձաքննության:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Հայրենական մեծ պատերազմի և այլ պետություններում մարտական գործողությունների ժամանակ	172	4	755	47	21	1	-	-
Աշխատանքային խեղում կամ վնասվածք	139	28	808	185	1 299	215	-	-
Մասնագիտական հիվանդություն	10	5	153	57	147	31	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի և այլ ճառագայթային աղետների վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	10	-	402	6	276	5	-	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետների, ինչպես նաև դրանց վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	53	37	368	227	120	77	-	-
Ընդամենը	11 053	4 638	86 886	39 194	87 726	45 419	8 171	2 591

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ. տարեվերջ

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	1 917	871	28 328	12 248	28 158	15 874	58	20
Նորագոյացություններ	851	450	8 410	4 522	6 184	4 084	246	88
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	1 940	815	6 742	3 022	5 061	2 547	2 386	782
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	2 126	860	12 495	4 730	4 583	1 525	1 622	459
Վնասվածքներ (բոլոր տեղեկությունների)	530	116	3 220	747	4 361	1 129	145	19
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	89	36	3 772	1 893	3 417	1 994	112	14
Տուբերկուլյոզ	61	27	965	205	1 459	339	41	15
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	48	21	1 108	427	1 868	817	56	16
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	462	258	4 388	2 828	6 620	3 919	240	70
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ	307	148	5 959	3 643	7 946	5 508	482	187
Աչքի հիվանդություններ	1 795	732	3 788	1 685	7 786	2 837	503	143
Ականջի և պոկաձև ելունի հիվանդություններ	13	4	1 430	695	1 269	620	498	189
Միզանեռական համակարգի հիվանդություններ	265	90	1 514	830	1 903	1 262	109	25
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	117	63	1 147	733	2 239	1 334	1 418	516
Այլ հիվանդություններ	532	147	3 620	986	4 872	1 630	255	48
Ընդամենը	11 053	4 638	86 886	39 194	87 726	45 419	8 171	2 591

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի, Երևան քաղաքի և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ. տարեվերջ

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի							
			I		II		III		հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
ք.Երևան	61 116	29 377	4 390	1 920	28 062	13 009	26 336	13 685	2 328	763
Արագածոտն	8 214	3 636	388	166	3 834	1 629	3 564	1 714	428	127
Արարատ	18 411	8 901	1 026	424	7 561	3 286	8 946	4 924	878	267
Արմավիր	13 051	5 543	690	279	5 824	2 379	5 844	2 654	693	231
Գեղարքունիք	16 535	7 557	905	329	7 256	3 213	7 677	3 820	697	195
Լոռի	19 862	9 790	971	422	9 462	4 622	8 634	4 501	795	245
Կոտայք	13 886	6 166	659	255	5 751	2 381	6 812	3 317	664	213
Շիրակ	18 476	8 995	828	347	8 404	3 735	8 521	4 680	723	233
Սյունիք	11 437	5 526	575	246	4 904	2 162	5 497	2 954	461	164
Վայոց ձոր	4 448	2 299	175	72	1 823	849	2 314	1 340	136	38
Տավուշ	8 400	4 052	446	178	4 005	1 929	3 581	1 830	368	115
Ընդամենը ՀՀ	193 836	91 842	11 053	4 638	86 886	39 194	87 726	45 419	8 171	2 591

Վերականգնողական օգնություն ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի, 2013թ. տարեվերջ

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Բժշկական վերականգնում	195 698	92 867	8 221	2 642
այդ թվում՝				
վերականգնողական թերապիա	179 539	85 429	6 840	2 156
վերակառուցողական վիրաբուժություն	2 823	1 331	405	130
առողջարանային բուժում	6 217	3 117	155	60
բժշկական վերականգնման տեխնիկական միջոցներ	2 021	573	316	110
այդ թվում՝				
պրոթեզ	773	170	18	4
օրթեզ	263	85	186	57
օրթո-պրոթեզ	19	3	4	1
ռեկլինատոր	5	-	-	-
օրթոպեդիկ կոշիկ	321	93	33	11
սեղմիքան	165	83	42	23
ադեկապ (բանդաժ)	63	19	1	-
վերջույթի ֆունկցիան վերականգնող ապարատ	4	2	-	-
այլ	408	118	32	14
վերականգնողական տեխնիկական միջոցներ	5 098	2 417	505	186
այդ թվում՝				
ձեռնափայտ	473	198	7	3
հենակ	365	119	6	2
քայլակ	296	166	65	22
սայլակ	1 537	656	174	65
սուպինատոր	26	15	9	3
լսողական ապարատ	1 344	604	231	88
կրծքագեղձի պրոթեզ	495	492	-	-
աչքի պրոթեզ	400	129	13	3
ձայնաստեղծ սարք	111	6	-	-
այլ	51	32	-	-
Մասնագիտական վերականգնում	70 523	36 339	503	150
այդ թվում՝				
մասնագիտական կողմնորոշում և խորհրդատվություն, վերամասնագիտացում	3 383	1 785	18	6

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
մասնագիտական ուսուցում ԲՈՒՀ-ում	590	198	21	5
մասնագիտական ուսուցում միջին մասնագիտական հաստատությունում	129	53	52	22
Եզրակացություն աշխատանքի պայմանների և բնույթի վերաբերյալ (աշխատանքային երաշխավորագիր)	5 559	2 654	2	-
այլ	60 862	31 649	410	117
Սոցիալական վերականգնում	89 301	44 368	4 424	1 419
այդ թվում՝				
սոցիալ-կենցաղային հարմարեցում	988	488	64	26
սոցիալ-միջավայրային հարմարեցում	88 313	43 880	4 360	1 393
այդ թվում՝				
անհատական խնամք	2 324	967	603	219
տնային սպասարկում	771	337	95	29
սպասարկում տուն-ինտերնատում	299	130	106	44
սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում	78 813	39 345	3 470	1 076
սոցիալ-իրավական խորհրդատվություն	6 088	3 090	71	16
Բրայլի համակարգով ուսուցում	2	1	-	-
սուրդոթարգմանությամբ ուսուցում	16	10	15	9
Ընդամենը	355 522	173 574	13 148	4 211

5.4.2. Բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների (ԲՄՓՀ) գործունեությունը: Ըստ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության բժշկասոցիալական փորձաքննական գործակալության տեղեկատվության, 2013թ. հաշմանդամ ճանաչվելու նպատակով ԲՄՓՀ-ների կողմից քննվել է 75 115 մարդ (2 861-ը՝ մինչև 18 տարեկան):

ԲՄՓՀ-ների գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 2013թ.

			Ընդամենը
Բժշկասոցիալական փորձաքննության օրերի քանակը, <i>միավոր</i>			6 448
որից՝ արտագնա			1 840
Խորհրդատվությունների քանակը, <i>միավոր</i>			3 243
Բժիշկների թվաքանակը, <i>մարդ</i>			91
Փորձաքննվածների թվաքանակը, <i>մարդ</i>		ընդամենը	75 115
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	2 861
նրանցից՝	առաջին անգամ քննվածներ	ընդամենը	17 899
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 160
	վերափորձաքննվածներ	ընդամենը	57 517
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 668
Հաշմանդամ ճանաչվածների ընդհանուր թվաքանակը, <i>մարդ</i>			72 643
Աշխատունակության կորստի տոկոս սահմանվել է, <i>մարդ</i>			107
այդ թվում՝	առաջին անգամ քննվածներ	ընդամենը	19
		նրանցից՝ հաշմանդամ	15
	վերաքննվածներ	ընդամենը	88
		նրանցից՝ հաշմանդամ	77
Վարչական վարույթների քանակը, <i>միավոր</i>			77 174

Առաջնակի քննության արդյունքները, 2013թ.

միավոր

		Ընդամենը	
Փորձաքննությունների քանակը		ընդամենը	17 904
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 164
նրանցից՝	ճանաչվել են հաշմանդամ	ընդամենը	16 370
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 041
	չեն ճանաչվել հաշմանդամ	ընդամենը	1 526
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	123
Հաշմանդամ չճանաչվածներից՝ ժամանակավորապես անաշխատունակներ			530

Հաշմանդամ ճանաչվելու նպատակով վերափորձաքննության արդյունքներն ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ.

ա) ընդամենը

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերափորձաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		նրանցից՝ ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի					
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	I		II		III	
					ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
I խումբ	379	155	379	155	284	116	83	33	12	6
II խումբ	17 504	8 118	17 460	8 095	371	191	15 117	6 941	1 972	963
III խումբ	37 411	22 068	36 452	21 499	127	65	1 423	715	34 902	20 719
18 տարին լրացած հաշմանդամ երեխա	634	209	569	198	95	40	144	56	330	102
Մինչև 18 տարեկան հաշմանդամ երեխա	1 650	462	1 529	440	X	X	X	X	X	X
Ընդամենը	57 578	31 012	56 389	30 387	877	412	16 767	7 745	37 216	21 790

բ) որից՝ ժամկետանց գործեր (3 ամսից ավելի ժամկետային խզումով)

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		նրանցից՝ ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի					
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	I		II		III	
					ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
I խումբ	41	20	41	20	32	15	9	5	-	-
II խումբ	290	88	283	86	10	2	191	62	82	22
III խումբ	626	246	564	220	8	3	70	27	486	190
18 տարին լրացած հաշմանդամ երեխա	46	8	36	7	7	5	3	1	26	1
Մինչև 18 տարեկան հաշմանդամ երեխա	127	39	119	37	X	X	X	X	X	X
Ընդամենը	1 130	401	1 043	370	57	25	273	95	594	213

Իրականացված վերափորձաքննությունների արդյունքներն ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ.

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերափորձաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		այդ թվում՝													
			ճանաչվել են հաշմանդամ													
	I խումբ				II խումբ				III խումբ				հաշմանդամ չեն ճանաչվել			
	բոլորը	կարգով	դատական	հավերժական	բոլորը	կարգով	դատական	հավերժական	բոլորը	կարգով	դատական	հավերժական	բոլորը	կարգով	դատական	հավերժական
I խումբ	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
նրանցից՝ կանայք	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
II խումբ	10	1	47	1	-	1	8	-	22	1	-	23	-	-	-	1
նրանցից՝ կանայք	1	-	14	-	-	-	1	-	6	-	-	8	-	-	-	-
III խումբ	124	1	62	-	-	-	4	1	1	120	-	35	-	-	-	26
նրանցից՝ կանայք	44	-	32	-	-	-	1	-	-	39	-	19	-	-	-	13

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերափորձաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		այդ թվում՝																	
			ճանաչվել են հաշմանդամ											հաշմանդամ չեն ճանաչվել						
	I խումբ				II խումբ				III խումբ			հաշմանդամ երեխա								
	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով	բողոքարկված կարգով	դատական կարգով	հսկողական կարգով		
Հաշմանդամ երեխա նրանցից՝ աղջիկներ	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Հաշմանդամի կարգավիճակ չի ունեցել նրանցից՝ կանայք	228	-	13	-	-	-	-	-	-	4	-	3	1	-	-	-	-	223	-	10
Ընդամենը նրանցից՝ կանայք	115	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	115	-	6
Ընդամենը նրանցից՝ կանայք	362	2	125	1	-	1	12	1	25	125	-	61	1	-	-	-	-	223	1	38
	160	-	55	-	-	-	2	-	7	39	-	28	-	-	-	-	-	119	-	20

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների, 2013թ.

	ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ աշխատունակ տարիքի	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Ընդհանուր հիվանդություններ	14 922	7 548	11 232	5 724
Մանկուց հիվանդություն	1 221	407	192	70
Զինծառայության ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	209	11	203	10
այդ թվում՝				
ՀՀ պաշտպանության ժամանակ	6	-	6	-
զինծառայության ժամանակ	179	11	173	10
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	24	-	24	-
Աշխատանքային խեղում կամ վնասվածք	15	-	15	-
Չեռնորիլի ԱԷԿ-ի վթարի և այլ ճառագայթային աղետների վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	3	-	1	-
Ընդամենը	16 370	7 966	11 643	5 804

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ.

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	767	332	5 049	2 209	9 106	5 007	-	-
Մանկուց հիվանդություն	8	4	47	22	125	41	1 041	340
Զինծառայության ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	9	-	39	2	161	9	-	-
այդ թվում՝								
ՀՀ պաշտպանության ժամանակ	-	-	2	-	4	-	-	-
զինծառայության ժամանակ	5	-	34	2	140	9	-	-
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	4	-	3	-	17	-	-	-
Աշխատանքային խեղում կամ վնասվածք	-	-	4	-	11	-	-	-
Չեռնորիլի ԱԷԿ-ի վթարի և այլ ճառագայթային աղետների վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	-	-	-	-	3	-	-	-
Ընդամենը	784	336	5 139	2 233	9 406	5 057	1 041	340

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների, 2013թ.

մարդ

	Ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ տարիքային կենսաթոշակատուներ	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	459	95	20	4
որոնցից՝ վիրուսային հեպատիտ	7	2	-	-
տուբերկուլյոզ	433	87	20	4
դրանից՝ թոքերի	369	67	14	3
Նորագոյացություններ	3 102	1 774	875	442
որոնցից՝ չարորակ	3 014	1 725	864	436
դրանից՝ կրծքագեղձի	729	717	181	177
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	32	16	2	1
որոնցից՝ արյան մակարդեղիության խանգարումներ	9	5	-	-
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	1 263	836	266	193
որոնցից՝ շաքարային դիաբետ	1 038	655	257	187
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	884	387	27	21
որոնցից՝ շիզոֆրենիա	221	102	4	2
մտավոր հետամնացություն	253	104	-	-
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	644	310	60	30
որոնցից՝ հազվադեպ և նույնպիսի խանգարումներ (ընկնավորություն)	184	96	18	9
մանկական ուղեղային կաթված	111	42	-	-
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	715	314	186	77
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	72	37	3	1
որոնցից՝ լսողության կոնդուկտիվային և նյարդագգայական կորուստ	70	37	3	1
Արյան շրջանառության հիվանդություններ	6 233	2 858	1 857	863
որոնցից՝ սրտի իշեմիկ հիվանդություն	3 138	979	1 042	427
հիպերտոնիկ հիվանդություն	1 481	1 082	264	163
սրտի քրոնիկական ռևմատիկ հիվանդություն	87	48	20	14
ուղեղ-անոթային հիվանդություններ	1 002	479	415	217
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	435	196	88	26
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	236	85	35	14
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	57	27	6	3
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	897	554	111	72
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	251	114	34	15
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման և ձևախախտումային արատներ)	226	101	8	6
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	864	262	108	54
որոնցից՝ գլխուղեղի վնասվածք	58	19	4	2
ողնաշար-ողնուղեղի վնասվածք	64	17	5	1
վերին վերջույթների անդամահատումներ	11	2	-	-
ստորին վերջույթների անդամահատումներ	50	12	19	8
Ընդամենը	16 370	7 966	3 686	1 822

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ.

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	15	6	136	20	291	64	17	5
որոնցից՝ վիրուսային հեպատիտ տուբերկուլյոզ	-	-	2	-	5	2	-	-
որանից՝ թոքերի	14	6	127	18	277	58	15	5
Նորագոյացություններ	-	-	101	11	259	51	9	5
որոնցից՝ չարորակ	343	150	1 609	854	1 084	747	66	23
որանից՝ կրծքագեղձի	334	143	1 583	840	1 042	722	55	20
որանից՝ կրծքագեղձի	30	30	338	333	361	354	-	-
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	-	-	6	3	16	10	10	3
որոնցից՝ արյան մակարդելիության խանգարումներ	-	-	1	1	4	3	4	1
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	15	9	252	153	912	641	84	33
որոնցից՝ շաքարային դիաբետ	14	9	234	138	726	480	64	28
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	27	18	285	146	349	160	223	63
որոնցից՝ շիզոֆրենիա	-	-	138	66	82	36	1	-
մտավոր հետամնացություն	7	3	42	25	60	25	144	51
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	33	17	116	54	270	156	225	83
որոնցից՝ հազվադեպ և նուպայական խանգարումներ (ընկնաձորություն)	6	3	20	10	117	73	41	10
մանկական ուղեղային կաթված	1	-	3	1	4	2	103	39
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	36	12	135	56	484	228	60	18
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	-	-	4	1	36	21	32	15
որոնցից՝ լսողության կոնդուկտիվային և նյարդագայական կորուստ	-	-	3	1	35	21	32	15
Արյան շրջանառության հիվանդություններ	226	96	1 928	707	4 067	2 053	12	2
որոնցից՝ սրտի իշեմիկ հիվանդություն	10	4	1 054	305	2 072	670	2	-
հիպերտոնիկ հիվանդություն	8	4	271	158	1 202	920	-	-
սրտի քրոնիկական ռեումատիկ հիվանդություն	2	-	29	14	55	34	1	-
ուղեղ-անոթային հիվանդություններ	190	85	395	180	414	213	3	1
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	3	1	104	23	305	168	23	4
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	6	2	78	22	138	58	14	3
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	-	-	5	1	49	25	3	1
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	13	10	131	89	705	438	48	17
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	6	2	100	35	128	75	17	2
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման և ձևախախտումային արատներ)	2	1	15	7	46	30	163	63

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	59	12	235	62	526	183	44	5
որոնցից՝ գլխուղեղի վնասվածք	4	-	16	1	31	17	7	1
ողնաշար-ողնուղեղի վնասվածք	10	1	17	4	34	12	3	-
վերին վերջույթների անդամահատումներ	-	-	1	-	8	1	2	1
ստորին վերջույթների անդամահատումներ	7	2	27	7	16	3	-	-
Ընդամենը	784	336	5 139	2 233	9 406	5 057	1 041	340

Վերականգնողական միջոցառումների երաշխավորում ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2013թ.

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի							
			I		II		III		հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Բժշկական վերականգնում	75 185	39 613	2 117	900	22 457	10 216	47 918	27 680	2 693	817
այդ թվում՝										
վերականգնողական թերապիա	70 076	36 927	1 574	700	21 094	9 576	45 039	25 934	2 369	717
վերակառուցողական վիրաբուժություն	1 148	610	15	6	364	190	646	380	123	34
առողջարանային բուժում	2 089	1 214	7	3	309	148	1 737	1 048	36	15
բժշկական վերականգնման տեխնիկական միջոցներ	437	105	75	12	207	48	90	27	65	18
այդ թվում՝										
պրոթեզ	167	31	30	5	99	20	34	5	4	1
օրթեզ	69	19	10	3	12	3	6	3	41	10
օրթո-պրոթեզ	8	2	-	-	6	1	2	1	-	-
օրթոպեդիկ կոշիկ	115	30	19	2	53	12	32	12	11	4
օբտուրատոր	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
սեղմիրան	46	17	11	2	19	8	8	4	8	3
աղեկապ (բանդաժ)	24	5	3	-	14	3	6	2	1	-
այլ	7	1	1	-	4	1	2	-	-	-
վերականգնողական տեխնիկական միջոցներ	1 435	757	446	179	483	254	406	291	100	33
այդ թվում՝										
ձեռնափայտ	142	61	7	4	83	40	48	17	4	-
հենակ	108	29	24	6	74	21	9	2	1	-
քայլակ	103	66	20	9	63	48	6	5	14	4
հաշմանդամի սայլակ	413	165	368	147	9	5	-	-	36	13
սուպինատոր	14	7	2	1	2	2	5	3	5	1
լսողական սարք	269	125	14	6	126	44	92	60	37	15
կրծքագեղձի պրոթեզ	274	273	2	2	89	88	183	183	-	-
աչքի պրոթեզ	77	26	9	4	13	3	52	19	3	-
ձայնաստեղծ սարք	26	1	-	-	18	1	8	-	-	-
այլ	9	4	-	-	6	2	3	2	-	-
Մասնագիտական վերականգնում	50 300	27 002	515	221	15 583	7 034	33 946	19 671	256	76
այդ թվում՝										
մասնագիտական կողմնորոշում և խորհրդատվություն	3 200	1 693	46	20	585	234	2 549	1 434	20	5

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի							
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	I		II		III		հաշմանդամ երեխա	
			ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
մասնագիտական ուսուցում, վերամասնագիտացում	214	86	1	1	29	14	139	51	45	20
այդ թվում՝										
մասնագիտական ուսուցում միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում	58	28	1	1	5	1	19	12	33	14
մասնագիտական ուսուցում ԲՈՒՀ-ում	156	58	-	-	24	13	120	39	12	6
եզրակացություն աշխատանքի պայմանների և բնույթի վերաբերյալ (աշխատանքային երաշխավորագիր)	5 092	2 437	302	131	1 477	583	3 311	1 723	2	-
այլ	41 794	22 786	166	69	13 492	6 203	27 947	16 463	189	51
Սոցիալական վերականգնում	46 055	24 288	1 404	637	13 949	6 376	29 198	16 819	1 504	456
այդ թվում՝										
սոցիալ-կենցաղային հարմարեցում	994	488	38	16	319	144	588	310	49	18
սոցիալ-միջավայրային վերականգնում	45 061	23 800	1 366	621	13 630	6 232	28 610	16 509	1 455	438
այդ թվում՝										
անհատական խնամք	456	190	338	150	14	10	5	2	99	28
տնային սպասարկում	158	77	102	48	25	19	1	-	30	10
սպասարկում տուն-ինտերնատում	35	16	8	4	8	1	17	10	2	1
սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում	38 708	20 613	841	385	11 791	5 480	24 822	14 366	1 254	382
սոցիալ-իրավական խորհրդատվություն	5 702	2 903	77	34	1 790	721	3 765	2 131	70	17
Բրայլի համակարգով ուսուցում	2	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Ընդամենը	171 540	90 903	4 036	1 758	51 989	23 626	111 062	64 170	4 453	1 349